

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Parafii pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Krośnie

I. Wprowadzenie.

1. Ustanawiając niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich, Parafia pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Krośnie realizuje obowiązek, o którym mowa w art. 22b i 22c Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 560). Parafia jest organizatorem działalności na rzecz małoletnich, prowadzonej w sferach wskazanych w ww. Ustawie.

2. Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to zbiór zasad, które pomagają tworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko w szkołach, przedszkolach, szpitalach, parafiach i innych placówkach działających na rzecz dzieci. W placówce, która spełnia standardy ochrony dzieci:

- nie pracują osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu dziecka;
- wszyscy pracownicy wiedzą, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy - w placówce lub w rodzinie;
- dzieci dowiadują się, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami - w realnym świecie oraz w Internecie;
- dzieci mają stały dostęp do informacji, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych.

3. Wprowadzenie standardów to komunikat dla pracowników Parafii, dzieci oraz ich opiekunów, że w codziennej pracy Parafii realizowane są takie wartości jak dobro dziecka oraz jego prawo do życia w bezpiecznym i zapewniającym rozwój otoczeniu.

4. W Parafii został utworzony przez Proboszcza Zespół ds. Prewencji. W skład Zespołu wchodzi:

- Proboszcz Parafii Piotr Micał, będący osobą odpowiedzialną za podejmowanie interwencji w przypadku zaistnienia przemocy;
- Pani Aneta, która jest osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy, tel. 608 414 427;
- Pan Tomasz, który jest osobą odpowiedzialną za standardy ochrony dzieci i młodzieży, tel. 604 117 796.

Pełne dane tych osób oraz ich kwalifikacje są dostępne u Proboszcza Parafii.

Zespół udzieli pomocy wszystkim potrzebującym małoletnim, bez względu na to, do jakiej należą Parafii oraz w jakim środowisku doszło do skrzywdzenia (dom, szkoła, Parafia itd.).

5. Niniejsze Standardy stworzono w oparciu o:

- Ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U z 2024 r., poz. 560);

- Kodeks prawa kanonicznego promulgowany przez papieża Jana Pawła II w dniu 25 stycznia 1983 r., stan prawny na dzień 8 sierpnia 2023 r., zaktualizowany przekład na język polski;
- Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r., poz. 1700);
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 17 ze zm.);
- Ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1550 ze zm.);
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 37 ze zm.);
- Ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.);
- Ustawę z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2509);
- Wzór standardów ochrony dzieci w Duszpasterstwie Parafialnym Archidiecezji Przemyskiej, przygotowany przez ks. dr. Piotra Baraniewicza;
- materiały Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę”, ul. Mazowiecka 12/25, 00-048 Warszawa, w tym „Praktyczny przewodnik dla pracowników podmiotów zobowiązanych do wprowadzenia standardów ochrony dzieci”, opracowanie: Urszula Kubicka – Kraszyńska, dr Anna Krawczak;
- wytyczne do Standardów Ochrony Dzieci dla organizatorów wypoczynku opracowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

6. Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

- Standardach — należy pod tym pojęciem rozumieć standardy ochrony małoletnich w rozumieniu art. 22b i art. 22c Ustawy;
- działalności na rzecz małoletnich/dzieci — należy pod tym zwrotem rozumieć działalność na rzecz małoletnich/dzieci związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi w rozumieniu Ustawy;
- Parafii lub Organizatorze — należy pod tymi pojęciami rozumieć Parafię pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Krośnie;
- personelu Parafii — należy pod tym pojęciem rozumieć wszystkie osoby, przy pomocy których Parafia wykonuje działalność na rzecz małoletnich, niezależnie od tego, na podstawie jakiego tytułu prawnego jest ona wykonywana;
- małoletnich/dzieciach — należy pod tym pojęciem rozumieć osoby, które nie ukończyły 18 roku życia.

II. Specyfika środowiska parafialnego.

Parafia, jako podstawowa komórka instytucjonalna Kościoła wyróżnia się specyficznymi obszarami działania. Odprawiane są w niej liczne nabożeństwa i uroczystości oraz sprawowane są sakramenty (*Eucharystii, Chrztu, I Komunii Świętej, Bierzmowania, Małżeństwa oraz Pokuty i Pojednania*). Odwiedziny chorych oraz wizyty duszpasterskie dają okazję do wglądu w sytuację rodzinną, materialną itp. parafian, również w

kontekście zauważenia krzywdy i przemocy, a co za tym idzie, dają możliwość podjęcia odpowiednich kroków zapobiegawczych lub interwencji.

W parafii funkcjonują różne grupy duszpasterskie, odbywają się zbiórki ministrantów, lektorów, scholii, a co za tym idzie mają miejsce wyjazdy parafialne z księdzem np. pielgrzymki, wyjazdy z ministrantami, scholą, itp. Prowadzone są często kawiarenki parafialne, świetlice. Funkcjonują kancelaria parafialna oraz media parafialne (*strony www, komunikatory społecznościowe*). Istnieje rada parafialna, a parafia dysponuje i zarządza własnymi finansami. Praktykowany jest też jasny podział hierarchiczny: proboszcz, wikariusze itd. Proboszcz zazwyczaj towarzyszy parafianom przez wiele lat ich rozwoju religijnego. Bywa, że parafianie uczestniczą w uroczystościach związanych z życiem osobistym duszpasterzy np. prymicje, rocznice itp. Również księża zapraszani są przez parafian na uroczystości rodzinne. W parafii zatrudniane są osoby świeckie lub siostry zakonne jako pracownicy parafialni lub posługujący jako wolontariusze np. szafarz, prezes ministrantów, ceremoniarz, zakrystianin, kościelny, konserwator, gospodyni, grabarz itp. Dodatkowo w parafii i przy parafii funkcjonują osoby często osoby, które potrzebują i szukają pomocy np. bezdomni, byli więźniowie. Czasem też parafia czasem użycza lub udostępniania pomieszczenia parafialne innym podmiotom zewnętrznym.

To w parafii głównie toczy się życie sakramentalne wiernych, a życie rodzinne wokół celebracji roku liturgicznego. Rodzice w zaufaniu przyprowadzając swoje dzieci do parafii oczekują, że będą tam bezpieczne. Parafianie są osobami w różnym wieku, w różnej sytuacji rodzinnej, zawodowej, a duszpasterze oraz osoby pracujące na rzecz parafii mają nierzadko wgląd w ich potrzeby oraz możliwość zaradzenia im. Z tego powodu standardy ochrony małoletnich w obszarze parafialnym poszerzone zostały o ochronę osób dorosłych i nie dotyczy to wyłącznie osób zależnych, bezbronnych, lecz wszystkich. Mają one za zadanie chronić przed wszelkiego rodzaju nadużyciami, przed krzywdą, przemocą, w tym przed wykorzystaniem seksualnym. Działają w obie strony – chronią zarówno parafian jak i osoby duchowne, pracowników i wolontariuszy parafii.

Ten szeroki zakres działalności oraz wielość osób zaangażowanych w życie parafialne, mogących mieć dostęp do dzieci i młodzieży oraz posiadających wgląd w prywatne życie parafian, zobowiązuje parafie do szczegółowego opracowania zasad ochronnych.

Sama dynamika życia parafialnego zawiera w sobie specyficzne czynniki chroniące przed przemocą takie jak: poczucie sacrum, permanentna formacja, społeczne zaufanie, poczucie przynależności i wzajemnej odpowiedzialności, relacje oparte na zasadach ewangelicznych, wspólnotowość, w tym przynależność młodzieży do pozytywnej grupy rówieśniczej oraz publiczność działań (większość aktywności dzieje się na oczach innych), w tym nadzór rodziców. Dodatkowo, przy okazji np. nagłych wezwań do chorych lub podczas wizyt duszpasterskich istnieje możliwość dostrzeżenia specyficznych potrzeb parafian lub deficytów, w tym przemocy w obszarze rodzinnymi i podjęcia odpowiedniej interwencji. Księża posługujący w parafii są często tymi osobami, do których zwracają się o pomoc osoby doświadczające jakiegokolwiek krzywdy, szukające wsparcia i zrozumienia.

Jednakże, w specyficznej dynamice życia parafialnego obecne są również czynniki zagrażające, ułatwiające zaistnienie przemocy. Będą nimi np. społeczne zaufanie i autorytet jakim cieszą się księża. Również atmosfera zależności i posłuszeństwa hierarchii sprzyjająca zachowywaniu tajemnicy oraz brak nadzoru z zewnątrz. Wiedza duszpasterzy o życiu parafian, znajomość ich tajemnic, warunków materialnych, problemów i potrzeb oraz fizyczna obecność w ich

przestrzeni prywatnej daje możliwość manipulacji i wykorzystania, stanowi poważny czynnik zagrożenia. Niebezpieczne jest też nawiązywanie przez księży specyficznych relacji, polegających na wyróżnianiu wybranych parafian. Niedojrzałość niektórych księży, czy zaangażowanych współpracowników np. tzw. charyzmatycznych i autorytarnych liderów celebrytów zawsze będzie zagrożeniem. Wszystko to może sprzyjać nadużyciom.

Z wyżej wymienionych powodów zredagowane zostały niniejsze Standardy.

III. Weryfikacja personelu Parafii.

Przed dopuszczeniem osoby do pracy z dziećmi lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, na Proboszczu Parafii ciąży następujące obowiązki:

1. Proboszcz uzyskuje informacje, czy dane osoby, o której mowa wyżej, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Osoba, o której mowa wyżej, przedkłada Proboszczowi Parafii informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Informacje, o których mowa w pkt. 1, Proboszcz utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Informacje, o których mowa w pkt 2, Proboszcz załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.

Powyższe obowiązki wynikają z art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U z 2024 r., poz. 560).

Jeśli Parafia zatrudnia firmy z zewnątrz lub udostępnia im pomieszczenia, właściciel firmy musi przedstawić Proboszczowi oświadczenie o sprawdzeniu swoich pracowników, którzy wejdą na teren Parafii i będą mogli mieć kontakt z małoletnimi w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Jeżeli osoba mająca pracować z dziećmi odmówi przedstawienia informacji z Krajowego Rejestru Karnego, należy odmówić dopuszczenia jej do pracy z dzieckiem.

Odmowa dopuszczenia do pracy z dzieckiem nastąpi także gdy:

- weryfikowana osoba pojawi się w rejestrze sprawców jako osoba skazana za przestępstwa seksualne przeciwko dzieciom;
- weryfikacja niekaralności kandydata lub kandydatki ujawni, że jest on osobą karaną za przestępstwa określone w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu

karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

IV. Sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania.

1. W przypadkach przemocy fizycznej bądź seksualnej, gdy sprawcą jest osoba dorosła lub dziecko, należy zgłosić ten fakt zgodnie z prawem do organów ścigania lub/oraz do delegata metropolity przemyskiego ds. dzieci i młodzieży lub jego współpracowników.
2. Gdy sprawa dotyczy niewłaściwego zachowania osób świeckich zatrudnionych w parafii bądź wolontariuszy, sprawę należy zbadać i podjąć adekwatne kroki w zależności od tego, czego dotyczyło to zachowanie. Każdorazowo należy podjąć z tą osobą rozmowę i jeśli zajdzie taka potrzeba to okresowo lub stale wycofać ją z pracy duszpasterskiej.
3. Jeśli niewłaściwe zachowanie dotyczy dziecka należy o tym zawiadomić jego rodziców i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.
4. Jeśli sprawa dotyczy niewłaściwych zachowań małoletnich wobec siebie nawzajem, należy niezwłocznie zawiadomić rodziców dzieci i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.
5. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszenia współpracuje z Proboszczem i delegatem metropolity przemyskiego lub jego współpracownikami.
6. Każda informacja o niewłaściwym zachowaniu powinna być traktowana poważnie, gdyż jest działaniem prewencyjnym.
7. Jeśli jakakolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę duszpasterską w parafii dowie się od dziecka, że doświadcza ono przemocy, automatycznie ma obowiązek zastosowania się do art. 304 k.p.k. mówiącego o tym, że każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

V. Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym.

1. Każda osoba, która mówi o swojej krzywdzie, której doświadcza, winna zostać przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana.
2. Osoba skrzywdzona powinna otrzymać informację o możliwych formach pomocy, z której może skorzystać na terenie parafii lub poza nią.
3. W sytuacji, gdy osoba wskazana jako sprawca jest kapłanem lub inną osobą zaangażowaną w Parafii, należy jak najszybciej zapewnić bezpieczeństwo osobie skrzywdzonej (np. przez niedopuszczanie do niej osoby wskazanej lub podejrzanej o krzywdę). Następnie należy jej udzielić pomocy, jakiej potrzebuje. Osoby poszkodowane nie powinny być obciążane kosztami udzielanej im pomocy.
4. Troska duszpasterska wobec osoby skrzywdzonej i jej bliskich polega przede wszystkim na życzliwym wysłuchaniu i pomocy w odbudowaniu jej więzi z Bogiem i zaufania do Kościoła. Organizowana jest w porozumieniu z diecezjalnym duszpasterzem ds. pomocy duchowej osobom skrzywdzonym.

5. Jeśli osoba skrzywdzona przynależała do jakiejś grupy parafialnej, również inni uczestnicy tej grupy powinni otrzymać pomoc duszpasterską i ewentualnie psychologiczną.
6. Jeśli osobą skrzywdzoną jest dziecko, pomoc powinna otrzymać również jego rodzina.
7. Parafianie powinni być we właściwy sposób poinformowani o tym, co się wydarzyło oraz otrzymać stosowną pomoc. Należy przy tym zachować zasadę ochrony dobrego imienia osoby skrzywdzonej.
8. Jeśli zgłoszenie dotyczy przestępstwa określonego w prawie karnym i/lub kanonicznym, osoba przyjmująca zgłoszenie postępuje zgodnie z procedurami zawartymi w Wytycznych KEP.
9. Jeśli zgłoszenie dotyczy innej krzywdy czy niewłaściwego zachowania, osoba zgłaszająca otrzymuje informację o podjętych w sprawie krokach.
10. Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności (załącznik nr 2), ale osoby skrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.

VI. Sposób postępowania z oskarżonymi o wykorzystywanie seksualne i przemoc.

1. Osoby należące do Parafii, w przypadku oskarżenia o przestępstwo, bądź mające wyrok w zawieszeniu lub które wróciły do środowiska po odbytych wyroku, nie będą pracować z osobami małoletnimi, natomiast mogą zostać objęte pomocą duszpasterską.
2. W sytuacji, gdy oskarżonym jest małoletni, należy współpracować z jego rodzicami lub opiekunami prawnymi w takim zakresie, w jakim jest to możliwe i potrzebne. Ich również dobrze jest otoczyć opieką duszpasterską.
3. W sytuacji, gdy osobą oskarżoną jest kapłan lub osoba konsekrowana należy zastosować się wskazań uzyskanych od biskupa miejsca lub przełożonych. Wobec takiej osoby powzięte zostają kroki przewidziane przez Wytyczne Konferencji Episkopatu Polski.
4. Gdy osobą oskarżoną jest świecki pracownik lub wolontariusz parafialny, należy odsunąć taką osobę od podejmowanej pracy na czas wyjaśnienia sprawy lub do czasu decyzji prokuratury oraz objąć ją opieką duszpasterską.
5. W procesie wyjaśniania sprawy oraz w podawaniu informacji należy również zadbać o zachowanie ochrony dobrego imienia domniemanego sprawcy.
6. W przypadku zaistnienia fałszywego oskarżenia, jeśli zarzuty nie zostaną potwierdzone, a oskarżenie znane było osobom postronnym, należy przekazać im informację o niewinności oskarżonego w formie komunikatu biskupa miejsca lub delegata.

VII. Zasady chroniące w obszarze parafialnym.

A. Zasady chroniące dotyczące małoletnich (granice zachowań).

Małoletnim jest osoba, która nie ukończyła 18 roku życia. Dziecko, rozwijając się konstrytuje siebie jako osobę. Potrzebuje do tego opieki, troski, serdeczności, kształcenia i wychowania. Dzieje się to rodzinie, ale również poprzez relacje z autorytetami oraz wartościami przekazywanymi w środowisku rówieśniczymi i wychowawczym. Wszelkie oddziaływanie

wychowawcze zawsze musi się dokonywać z poszanowaniem woli rodziców bądź prawnych opiekunów.

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. **Należy kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem i zdrowym rozsądkiem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i jednocześnie zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.**

Kontakt fizyczny (cielesny) pomiędzy personelem Parafii i dziećmi dozwolony jest wtedy, gdy:

- a) wymaga tego ochrona zdrowia lub życia dziecka;
- b) jest związany ze zgodnym z liturgią Kościoła, sprawowaniem świętych obrzędów oraz przyjętymi społecznie i przez prawo Kościoła godziwymi moralnie obyczajami lub powszechnie akceptowanymi społecznie zasadami.

Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim:

- Wszystkie spotkania z małoletnimi na terenie parafii powinny być organizowane w miejscach oficjalnych, ogólnie dostępnych i do tego przygotowanych.
- Nie można przebywać z małoletnim sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro małoletniego wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie (zalecane powiadomienie rodziców lub przełożonego) i w warunkach odizolowanych. Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zatroszczyć się o transparentność (np. przeszklone lub uchylone drzwi pomieszczenia, które nie mogą być zamknięte na klucz, obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, powiadomienie innych osób o spotkaniu itp.). Indywidualnych spotkań z małoletnimi nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać. Spotkania takie nie powinny odbywać się w późnych godzinach wieczornych.
- Małoletni nie mogą przebywać w parafialnych pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica lub opiekuna prawnego. Nie powinni też towarzyszyć duszpasterzom w miejscach lub w sprawach nie związanych ze sprawowaniem posługi lub formacją.
- Małoletni powinni zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej. Podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych oraz przyjmować je w obecności małoletnich.
- Małoletni, przebywający na terenie Parafii, nie mogą przebywać pod wyłączną opieką innego małoletniego, chyba, że inaczej stanowią regulaminy religijnych ruchów duszpasterstwa pozaparafialnego (np. Liturgicznej Służby Ołtarza, Młodzieży Franciszkańskiej KROPKA i innych z udziałem małoletnich), w tym wypadku stosuje się standardy opracowane przez te grupy, osoby te powinny być odpowiednio uformowane, przygotowane i pełnić posługę pod okiem dorosłych.

- Jeśli spotkania formacyjne, np. przygotowanie do bierzmowania odbywają się w domach wybranych rodzin, również muszą być przeprowadzane w grupie, nigdy indywidualnie.
- Zakazuje się przewożenia małoletnich prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę bez wiedzy i wyraźnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych.
- Niestosowne jest skracanie dystansu przez przechodzenie na „ty” osoby dorosłej z osobą małoletnią.
- W prywatne życie małoletniego wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.
- W przypadku konieczności podjęcia rozmów na temat seksualności należy wykazać się delikatnością i roztropnie rozemnać, czy takiej rozmowy nie powinien przeprowadzić specjalista.
- W obecności małoletnich nie wolno wypowiadać treści i żartów o podtekście seksualnym. Zabronione jest prezentowanie małoletnim treści obscenicznych, erotycznych, pornograficznych lub mających podtekst seksualny, zawierających sceny brutalnej przemocy, bądź nieodpowiednich do wieku i wrażliwości odbiorców w jakikolwiek sposób i za pomocą jakiegokolwiek urządzenia.
- Niedozwolone jest stosowanie przemocy fizycznej oraz psychicznej takiej jak: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, dokuczanie, szykanowanie, znęcanie się itp. w bezpośrednich kontaktach, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.
- Niedopuszczalne są wszelkiego rodzaju nadużycia duchowe (w obszarze spowiedzi, poradnictwa itp.).
- Każdy przypadek przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej) czy seksualnej pomiędzy małoletnimi wymaga natychmiastowej reakcji ze strony opiekunów.
- Nie wolno dotykać osób małoletnich ani wbrew ich woli, ani w sposób nieadekwatny do relacji duszpasterskich lub wychowawczych.

Zachowania niedozwolone:

- wszelkie formy okazywania niechcianej czułości;
- dotykanie piersi, pośladków, genitaliów i ich okolic (choćby przez bieliznę lub odzież);
- pocałunki;
- mocne i zamykające uściski, uniemożliwiające przerwanie kontaktu;
- klepanie po pośladkach, udach, kolanach, głowie;
- łąskotanie lub mocowanie się w dużej bliskości cielesnej;
- masaże;
- sadzanie na kolanach;
- kładzenie się lub spanie obok;
- ocieranie się;
- seksualizacja i seksizm;
- różne formy poniżania oraz mobbing;
- używanie wulgaryzmów.

- zabrania się częstowania małoletnich tytoniem, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, posiadania środków niedozwolonych przez prawo. Nie wolno również tolerować ich posiadania oraz zażywania przez osoby małoletnie.

Zachowania właściwe w naszym kręgu kulturowym:

- uścisk dłoni lub delikatne objęcie, przytulenie;
- delikatne poklepanie po ramionach lub plecach jako wyraz akceptacji wsparcia, pocieszenia;
- dotyk ramion, rąk czy barku jako wyraz bliskości;
- trzymanie się za ręce w czasie np. zabawy lub dla uspokojenia wzburzenia emocjonalnego;
- trzymanie za ręce dzieci w czasie spaceru;
- siadanie w pobliżu małych dzieci;
- podnoszenie lub trzymanie na rękach dzieci do ok. 3 roku życia;
- przytulanie i branie na kolana małych dzieci za zgodą ich rodziców i najlepiej w ich obecności.

Ochrona wizerunku małoletnich.

Rozpowszechnianie wizerunku wymaga zezwolenia osoby na nim przedstawionej (art. 81 ust.1 zd. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, t.j. Dz. U. z 2022 r., poz.2509).

Zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza (art. 81 ust. 2 zd. 2 w/w ustawy).

1) Rejestrowanie wizerunków dzieci do użytku Parafii.

Deklarujemy, że:

a) dzieci i rodzice/opiekunowie prawni przed rozpoczęciem wydarzenia w Parafii (np. kursów z udziałem małoletnich, wyjazdów itp.) będą poinformowani o tym, że w trakcie wydarzenia będą wykonywane zdjęcia lub nagrywane filmy, ponadto zostaną poinformowani, gdzie zdjęcia i filmy zostaną umieszczone;

b) zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykonywanie zdjęć lub nagrywanie filmów zostanie przyjęta przez nas na piśmie oraz uzyskamy przynajmniej ustną zgodę dziecka;

c) jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście), zadbamy o bezpieczeństwo dzieci poprzez:

- zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych;

- zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia;

- niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru personelu Parafii;

- poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych oraz dzieci, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.

2) Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media.

Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez Parafię wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Proboszcza. W takiej sytuacji upewnimy się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci. Oczekujemy informacji o:

- imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
- uzasadnieniu potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
- podpisanej deklaracji o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.

Personelowi Parafii nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka znajdującego się pod opieką Parafii bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka oraz bez zgody zarządu.

Personel Parafii nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy członek personelu jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

3) Zasady w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka.

Jeśli dzieci, rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, będziemy respektować ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustalimy z rodzicami/opiekunami prawnymi i dziećmi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwaląc jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmiemy, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

4) Przechowywanie zdjęć i nagrań.

Materiały zawierające wizerunek dzieci Parafia przechowuje w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci:

- nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez Parafię;
- Parafia nie przechowuje materiałów elektronicznych zawierających wizerunki dzieci na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive).

Zasady ochrony dotyczące spotkań i wyjazdów:

Przed spotkaniem należy:

- zapoznać rodziców lub opiekunów prawnych małoletnich z harmonogramem prowadzonych spotkań,
- zadbać o wyrażenie przez nich zgody w formie pisemnej na udział w spotkaniach,
- ustalić zasady odbioru małoletnich,
- ustalić zasady komunikacji elektronicznej z małoletnimi.

Wszystkie formy zorganizowanego czasu małoletnich, a w sposób szczególny wypoczynku dzieci i młodzieży, powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Na wyjazdy grupowe małoletnich należy uzyskać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych, po uprzednim zapoznaniu ich z ramowym planem działania i zasadami jego organizacji (regulaminem). Podczas wyjazdu rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem.

Osoby niepełnoletnie pełniące rolę kadry są zakwaterowane w oddzielnych pokojach (nie z dziećmi i nie z dorosłymi).

Wychowankowie i kadra kwaterowani są w osobnych pokojach.

Cała grupa powinna mieszkać na jednym piętrze, a jeżeli jest to niemożliwe, co najmniej jeden wychowawca powinien mieszkać na każdym piętrze zajmowanym przez dzieci. W przypadku noclegu zbiorowego dzieci powinny być podzielone według płci, a jeśli nocleg odbywa się w jednej dużej sali, należy wyznaczyć strefy dostosowane do podanych wytycznych, rozlokowane w różnych miejscach pomieszczenia.

W sytuacji szczególnej, wymagającej od członka personelu pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie zawiadomić inną osobę dorosłą, kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe organizator zawiera informację na ten temat w regulaminie. Szczególnie zadbać należy o ochronę małoletnich w toaletach, łazienkach, przebieralniach czy szatniach.

B. Zasady chroniące dotyczące wszystkich, również dorosłych:

- Sakrament pokuty i pojednania, także spotkania związane z towarzyszeniem duchowym powinny odbywać się w miejscach do tego wyznaczonych (konfesjonał lub miejsce osobne, ale widoczne). Jeśli nie można zachować tej zasady (np. w czasie wakacji, pielgrzymki czy przy spowiedzi osoby chorej, niepełnosprawnej), należy zadbać o to, by spowiednik i penitent byli dostępni (drzwi pomieszczenia nie mogą być zamknięte na klucz) lub widoczni dla innych osób (np. przeszklenia w drzwiach, uchylone drzwi do pomieszczenia). Niedopuszczalne jest spowiadanie lub tzw. rozmowy duchowe w pokojach prywatnych.
- Podczas Mszy Świętych o uzdrowienie połączonych z modlitwą wstawienniczą należy zadbać o to, aby modlitwa taka odbywała się przy głównym ołtarzu, nie w różnych "zaułkach", przyciemnionych pomieszczeniach itp., lecz w miejscach godnych, widocznych, centralnych.
- Zaleca się, aby odwiedziny chorych (dotyczy księży oraz szafarzy i wolontariuszy) odbywały się w obecności osoby trzeciej (kogoś z rodziny, z sąsiedztwa, osoby posługującej w parafii).
- Do udziału w wizytach duszpasterskich (kolęda) należy zapraszać tylko takie osoby (służba liturgicznej, organista, zakrystianin, kościelny...), które wykazują się odpowiednią dojrzałością np. w obszarze zachowania dyskrecji.
- Zobowiązania i obietnice kapłana, pracownika lub osoby posługującej w parafii, zwłaszcza te, za które uiszczono wynagrodzenie powinny być udokumentowane w formie pisemnej, a kopia przekazana beneficjentowi.

VIII. Organizacja rozmowy z dzieckiem.

Miejsce rozmowy powinno być terenem neutralnym, możliwie cichym i bezpiecznym. Warto przygotować dodatkowe materiały: papier, kredki, maskotki. Lepiej, aby osoba prowadząca rozmowę nie siedziała za biurkiem, które będzie oddzielać ją od dziecka. Warto również zapewnić dziecku takie miejsce/pozycję, aby jego stopy mogły dotykać podłogi. Jeżeli rozmowa dotyczy przemocy fizycznej i/lub seksualnej, wskazane jest, aby dziecko mogło pokazywać miejsca urazów na lalce czy maskotce, a nie na własnym ciele.

Należy zadbać o odpowiedni czas na rozmowę. Ten czas powinien być zarezerwowany wyłącznie dla dziecka.

Dziecko będzie czuło się lepiej i pewniej, gdy samo wybierze miejsce, w którym chce usiąść, oraz jeśli będzie miało koło siebie chusteczki lub coś do picia.

Przed rozmową z dzieckiem warto przemyśleć jej cel i zaplanować przebieg. Taki plan ułatwia rozmowę, chociaż jej przebieg powinien zależeć od stopnia otwartości i zachowania dziecka.

- **Przebieg rozmowy.**

Rozpoczynając rozmowę z dzieckiem, należy okazać mu, że interesujemy się nim, a nie tylko tym, czego chcemy się dowiedzieć. Rozmowa o doznanej krzywdzie może być dla dziecka trudna. Dziecko może okazywać strach, ból, może płakać, być mocno zawstydzone, złościć się. Nie wolno zaprzeczać jego uczuciom lub bagatelizować je.

Warto stawiać pytania otwarte: „Czy mógłbyś mi o tym opowiedzieć?“, „Chciałabym lepiej zrozumieć, co cię spotkało”.

Należy panować nad własnymi emocjami, mimiką, gestykulacją. Dziecko nie udźwignie emocji, a może poczuć się winne wzburzenia rozmówcy.

Nie należy zadawać pytań sugerujących: „Czy to było w pokoju, czy na placu zabaw?“, „Czy kolega dotykał twoich miejsc intymnych?”.

Należy podążać za tym, co mówi dziecko i nie podpowiadać mu tego, czego być może się domyślamy się, np. „Uderzył cię w plecy, a w głowę też cię uderzył?”.

Należy sprawdzać od czasu do czasu, czy wszystkie pojęcia, których używa dziecko, znaczą to samo dla dziecka i osoby wysłuchującej.

Należy dać dziecku przestrzeń, aby powiedziało tyle, ile może. Nie dociskać, nie zmuszać do ujawniania szczegółów, jeśli widać, że dziecko się zamyka, wycofuje z kontaktu. Należy pamiętać, że nie prowadzimy śledztwa i nie weryfikujemy za wszelką cenę prawdomówności dziecka.

Należy uszanować emocje dziecka, powiedzieć mu np. „Widzę, że jest ci smutno, wiem, że to dla ciebie trudne”. W kontakcie z dzieckiem pomocne jest odzwierciedlanie jego emocji. Pomaga ono dziecku nazywać to, co czuje, i doświadczać tego.

Należy mówić prostym językiem. Musi być on adekwatny do poziomu rozwoju dziecka. Rozmawiając z małym dzieckiem, należy używać zdań pojedynczych, nie stosować podwójnych przeczeń, unikać zaimków.

Należy powstrzymać się od wyrażania negatywnych opinii o sprawcy krzywdy dziecka. Dzieci, które doznają krzywdzenia, są często silnie związane emocjonalnie ze sprawcą. Dziecko może cierpieć i jednocześnie darzyć sprawcę miłością. Nie należy kwestionować tych uczuć.

Bez względu na to, czy rozmowę zainicjowało dziecko, czy odbywa się ona z naszej inicjatywy, naszym zadaniem jest nie tylko zebranie informacji o trudnych dla niego wydarzeniach, ale również udzielenie mu wsparcia.

Po rozmowie z dzieckiem należy sporządzić notatkę służbową. Należy zapisać dokładnie treść rozmowy i użyć słów dziecka. Należy zapisywać cytaty, nie przekształcając wypowiedzi dziecka. Nie należy jednak tworzyć notatki w trakcie spotkania. Podczas rozmowy z dzieckiem w pełni należy skoncentrować się na kontakcie z nim.

IX. Szkolenie i stałe wsparcie dla osób zajmujących się profilaktyką.

Ochrona przed krzywdzeniem wpisana jest w misję Kościoła Katolickiego powierzoną mu przez Pana. Dlatego każdy – przełożony w Kościele, osoby uczestniczące w jego misji przez pracę i zaangażowanie duszpasterskie czy pracę z dziećmi i osobami bezbronnymi – powinien posiadać potrzebną wiedzę na temat ochrony dzieci i osób bezbronych przed przemocą i dzielić się nią z rodzicami i dziećmi.

Zakres szkoleń w temacie ochrony dzieci i osób bezbronych oraz kto je prowadzi:

1) Wszyscy pracownicy i wolontariusze w parafii otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w parafii – kodeksie zachowań, procedurach związanych z interwencją i zgłoszeniem. Szkolenie prowadzi Ksiądz Proboszcz lub osoba odpowiedzialna w parafii za prewencję.

2) Pracownicy i wolontariusze pełniący funkcje wychowawcze lub formacyjne dodatkowo:

Otrzymują potrzebną im wiedzę dotyczącą:

- rodzajów przemocy (*w tym przemocy rówieśniczej*);
- rozpoznawania oznak przemocy (*w tym wykorzystania seksualnego*);
- strategii działania sprawców przemocy (*w tym przemocy seksualnej*);
- rozmowy z dzieckiem/nastolatkiem/osobą bezbronną na temat krzywdy;
- rozmowy z dorosłymi (*gdzie ktoś pracuje z grupą dorosłych*) dotyczącą przemocy;
- zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie;
- innych zaleceń obowiązujących w danej placówce/miejscu duszpasterskim.
- Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi powinna otrzymać zaświadczenie o udziale w szkoleniu.

Każda osoba pracująca z dziećmi i młodzieżą co dwa lata uczestniczy w jednodniowym szkoleniu z zakresu prewencji. Treść tych szkoleń przygotowana jest przez osobę odpowiedzialną w archidiecezji za prewencję. Szkolenia prowadzi odpowiednio przygotowane kompetentne w dziedzinie ochrony dzieci i osób bezbronych osoby, które są delegowane przez archidiecezję do pełnienia takich zadań.

3) Osoby odpowiedzialne za prewencję w parafii:

Poza wiedzą z pkt 1 i 2 powinny mieć wiedzę na temat:

- Budowania systemu prewencji zgodnego z wymogami Kościoła i ustaw państwowych (aktualnie tzw. „Ustawa Kamilka” i Krajowy Plan przeciwdziałania przestępczości przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę osób małoletnich na lata 2023-2026 oraz Wytyczne KEP, dokument prewencji KEP).
- Podstawowych procedur prawnych (kanonicznych i przewidzianych przez Kodeks karny).
- Czynników ryzyka i czynników ochronnych.
- Funkcjonowania w środowisku lokalnym placówek pomocowych.
- Wiedzę na temat procedur ustalonych dla danej parafii.

Za szkolenie tych osób odpowiada osoba odpowiedzialna za prewencję w archidiecezji. Na szkolenie zaprasza osoby posiadające kompetencje potwierdzone odpowiednim dokumentem.

Osoby odpowiedzialne za prewencję w danej parafii uczestniczą raz w roku w spotkaniu odpowiedzialnych za prewencję w danej diecezji.

X. Zapewnienie jakości i ciągłości działań w zakresie prewencji.

1. Dokument zawierający standardy ochrony dzieci i osób bezbronnych w parafii aktualizowany jest co dwa lata.

2. Ewaluacja dokumentu dokonywana jest w danej placówce przez osobę odpowiedzialną za prewencję **we współpracy z Proboszczem i osobami wyznaczonymi przez Proboszcza**, a następnie konsultowana z osobami zaangażowanymi w duszpasterstwo parafialne. Następnie jest zatwierdzana przez osobę odpowiedzialną w archidiecezji za prewencję.

XI. Objaśnienie terminów.

1. Osoby, ich role i funkcje w Kościele.

Ksiądz – duchowny chrześcijański posiadający święcenia kapłańskie.

Kapłan – osoba, która spełnia w imieniu wspólnoty religijnej funkcje kultowe i rytualne.

Duchowieństwo, kler – biskupi, księża i diakoni.

Osoby konsekrowane – osoby, które w sposób szczególny poświęcają życie Bogu. Łączy je konsekracja, która wiąże się ze złożeniem Bogu ślubów czystości oraz najczęściej również ubóstwa i posłuszeństwa, choć zależy to od formy życia konsekrowanego. Należą do nich członkowie stowarzyszeń zakonnych oraz świeckie osoby konsekrowane.

Osoba świecka – członek Kościoła katolickiego i personel Kościoła inny niż biskupi, księża, diakoni i osoby zakonne.

Biskup – biskup lub arcybiskup diecezjalny, ordynariusz ordynariatu i prałat Prałatury Personalnej Kościoła łacińskiego oraz hierarcha Kościołów Wschodnich.

Proboszcz – mianowany przez biskupa duszpasterz i zarządca parafii.

Personel kościelny – duchowny, osoba zakonna lub inna osoba zatrudniona przez Kościół na podstawie umowy, podwykonawstwa, dobrowolnie lub nieodpłatnie.

Szafarz nadzwyczajny Komunii Świętej – osoba wyznaczona do udzielania Komunii Świętej, gdy zabraknie odpowiedniej liczby szafarzy zwyczajnych.

Wolontariusz – osoba, która na rzecz innych osób lub danej grupy społecznej, dobrowolnie i bezpłatnie świadczy pracę wykraczającą poza związki rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie. Określenie „bezpłatna” nie oznacza „bezinteresowna”, lecz „bez wynagrodzenia materialnego”.

Organizator wyjazdu – osoba/podmiot uprawniony do organizacji wyjazdu dzieci i młodzieży – parafie, wspólnoty religijne, szkoły i placówki, przedsiębiorcy podlegający ustawie o usługach turystycznych, osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej.

2. Organizacja posługi Kościoła.

Diecezja – diecezja, archidiecezja, ordynariat lub prałatura personalna Kościoła łacińskiego i eparchia Kościoła wschodniego.

Parafia – określona wspólnota wiernych, utworzoną na sposób stały w Kościele partykularnym, nad którą pasterską pieczę, pod władzą biskupa diecezjalnego, powierza się proboszczowi jako jej własnemu pasterzowi.

Duszpasterstwo, w tym duszpasterstwo parafialne – sytuacja, w której jedna osoba jest odpowiedzialna za dobro drugiej lub za wspólnotę wyznaniową. Obejmuje celebrowanie liturgii, zapewnienie porad i wsparcia duchowego, edukację, poradnictwo, opiekę medyczną i pomoc w potrzebie. Wszelka praca polegająca na nadzorze lub wychowaniu dzieci i młodzieży jest dziełem duszpasterskim.

Duszpasterstwo pozaparafialne – duszpasterstwa, wspólnoty, grupy gromadzące młodych ludzi (młodzież licealna, studenci, młodzi dorośli), w tym wolontariaty, wakacyjne spotkania młodych (organizowane przez zakony, zgromadzenia zakonne, wspólnoty), festiwale młodzieżowe, rekolekcje wyjazdowe, wspólnoty różnych stanów, pielgrzymki piesze, pielgrzymki autokarowe, środowiska harcerskie. To dzieła, które mogą działać przy parafiach, ale mają struktury pozaparafialne.

Klerykalizm – postawa wobec duchowieństwa/osoby zakonnej charakteryzująca się nadmiernym szacunkiem i przekonaniem o ich wyższości moralnej. Papież Franciszek powiedział, że ma to miejsce, gdy „duchowoni czują się lepsi, [i kiedy] są daleko od ludu”. Może być „wspierany przez samych księży lub przez osoby świeckie”.

3. Małoletni i bezbronni.

Dziecko – osoba poniżej 18. roku życia.

Małoletni – w rozumieniu polskiego prawa cywilnego osoba, która nie ukończyła 18 lat lub nie zawarła małżeństwa.

Nieletni – w rozumieniu prawa karnego osoba, która w momencie popełnienia czynu zabronionego nie ukończyła 17. roku życia.

Wiek bezwzględnej ochrony – wiek niższy niż wiek zgody. Czynność seksualna z osobą w wieku ochronnym jest czynem zabronionym (wykorzystaniem seksualnym), a osoba dopuszczająca się jej i lub doprowadzająca do niej podlega odpowiedzialności karnej. W Polsce aktualnie wynosi 15 lat.

Dziecko wykorzystane seksualnie – każde dziecko w wieku bezwzględnej ochrony, jeśli osoba dojrzała seksualnie, czy to przez świadome działanie, czy też przez zaniedbywanie swoich społecznych obowiązków lub obowiązków wynikających ze specyficznej odpowiedzialności za dziecko, dopuszcza się zaangażowania dziecka w jakąkolwiek aktywność natury seksualnej, której intencją jest zaspokojenie osoby dorosłej (*Standing Committee on Sexually Abused Children*).

Opiekun – osoba sprawująca pieczę nad małoletnim, uprawniona do reprezentacji dziecka oraz posiadająca władzę prawną do dbania o interesy osobiste i majątkowe innej osoby (rodzic, rodzic zastępczy lub osoba uprawniona przez rodzica).

Zgoda opiekuna – zgoda rodziców albo zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka, należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny (orzeczenie sądu opiekuńczego zastępuje zgodę rodziców).

Osoba dorosła bezbronna zgodnie z Art. 1 ust. 2 b) Vos Estis Lux Mundi – każda osoba znajdująca się w stanie niepełnosprawności, upośledzeniu fizycznym lub psychicznym albo pozbawiona wolności osobistej, która w rzeczywistości, nawet sporadycznie, ogranicza ich zdolność zrozumienia, chęci lub przeciwstawienia się przestępstwu w inny sposób.

4. Różne formy przemocy.

Uwikłanie – każda relacja, w której doświadczamy strachu, lęku, poczucia winy, poczucia krzywdy, frustracji, poniżenia, zniewolenia, zależności, dominacji, niemożności bycia sobą, nieszczerości, braku autentyczności, przemocy emocjonalnej, fizycznej, seksualnej czy ekonomicznej.

Nadużycie – postępowanie lub czyn niezgodny z przyjętymi normami postępowania, a nadużywać oznacza użyć ponad miarę oraz wykorzystać coś w niewłaściwy sposób lub w nadmiernym stopniu (SJP).

Nadużycie władzy – nadużycie stanowiska, funkcji lub obowiązku w celu wykorzystania innej osoby. Może to przybierać różne formy i obejmować sytuacje, w których dana osoba ma władzę nad inną osobą na mocy swojego związku (np. pracodawca i pracownik, nauczyciel i uczeń, trener i sportowiec, rodzic lub opiekun i dziecko, duchowny/osoba zakonna i parafianin) i wykorzystuje tę władzę na swoją korzyść.

Przemoc duchowa – odwoływanie się do przekonań religijnych i wiary osoby w celu wyrządzenia jej szkody. Może mieć negatywny wpływ na duchowość osoby poszkodowanej, zwłaszcza, gdy dopuszcza się jej osoba posiadająca duchowy autorytet i zaufanie w Kościele.

Przemoc domowa – jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Zaniedbanie (wobec osoby dorosłej) – niezapewnienie przez opiekuna środków niezbędnych do życia osobie, którą się opiekuje.

Przemoc wobec osób starszych – pojedyncze lub powtarzające się działanie lub brak odpowiedniego działania, mające miejsce w jakimkolwiek związku, w którym oczekuje się zaufania, które powoduje krzywdę lub cierpienie starszej osoby.

Przemoc emocjonalna (dorośli) – powszechna forma przemocy mająca miejsce w bliskich związkach. Przemoc emocjonalna jest definiowana jako molestowanie, które ma miejsce, gdy dana osoba jest poddawana zachowaniom lub działaniom mającym na celu jej kontrolowanie, z zamiarem wyrządzenia jej krzywdy emocjonalnej lub strachu, poprzez manipulację, izolację lub zastraszanie.

Bullying – znęcanie, zastraszanie, prześladowanie werbalne, społeczne, a także fizyczne.

Gaslighting – przemoc psychiczna polegająca na manipulowaniu drugą osobą w taki sposób, że ofiara przemocy z czasem przestaje ufać swoim osądom, staje się zdezorientowana, załęczona

i traci zaufanie do swojej pamięci czy percepcji. Jeśli manipulacja jest stosowana stale i metodycznie, może w końcu doprowadzić do tego, że ofiara zacznie kwestionować swoje zdrowie psychiczne. W ten sposób manipulator przejmuje nad nią całkowitą kontrolę.

Grooming (wobec dorosłego) – zachowania mające na celu izolację osoby, uczynienie jej zależną, skłonną do zaufania i bardziej podatną na agresywne zachowanie.

Seksizm – uprzedzenie lub dyskryminacja ze względu na płeć.

Seksualizacja – proces, w wyniku którego wartościowanie drugiej osoby oraz siebie samego/siebie samej dokonywane jest przez pryzmat atrakcyjności seksualnej, uprzedmiotowienie osoby pod względem seksualnym lub narzucanie seksualności w niewłaściwy sposób (wg Amerykańskiego Towarzystwa Psychologicznego).

Cyberprzemoc – wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych – komunikatorów, czatów, stron internetowych, mediów społecznościowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów. Może mieć formę wulgarnych wiadomości, obraźliwych komentarzy (hejt, trolling), rozpowszechniania zdjęć ukazujących dziecko w niekorzystnym świetle, zastraszania, śledzenia (cyberstalking), ujawniania tajemnic (outing) itp.

5. Formy przemocy wobec dziecka.

a) Informacje wstępne.

Krzywdzenie dzieci to każde działanie lub beczynność jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub beczynności, które deprecjonują prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424. 834), przez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Ważne jest, że:

- krzywdzenie dziecka nie musi być działaniem intencjonalnym, może również polegać na zaniechaniu działania, jeśli w rezultacie nie jest zrealizowane któreś z praw dziecka;
- krzywdzenia dziecka może dopuścić się zarówno pojedyncza osoba, jak i instytucja, a także społeczeństwo jako całość – jeżeli w swoim działaniu nie respektuje generalnej zasady kierowania się dobrem dziecka;
- krzywdzenie dziecka nie musi oznaczać, że powstała wymierna, widoczna szkoda, np. uraz fizyczny lub psychiczny, to także sytuacja, w której dziecko nie może optymalnie się rozwijać;

- krzywdzenie dziecka przybiera różne formy, wszystkie mają krótko- i długoterminowe znaczące konsekwencje dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego, poznawczego i społecznego dziecka;
- poszczególne rodzaje przemocy nie są od siebie izolowane i często występują razem; przemoc fizyczna zawsze będzie się wiązać z przemocą emocjonalną i zaniedbaniem, przemoc seksualna – z emocjonalną, fizyczną i zaniedbaniem, zaniedbanie – z emocjonalną i fizyczną; jedynym rodzajem krzywdzenia, który może wystąpić pojedynczo, jest przemoc emocjonalna.

b) Przemoc fizyczna.

To przemoc, w wyniku której dziecko doznaje fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Może być czynnością powtarzającą się lub jednorazową. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania (np. niereagowanie na kary fizyczne wymierzone przez inną osobę) ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko.

To bicie ręką, pasem i innymi przedmiotami, bicie po twarzy, głowie i ciele dziecka, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś.

Jeśli uraz powstał w sposób nieprzypadkowy, mówimy o działaniu intencjonalnym ze strony dorosłego. Celem sprawcy nie musi być skrzywdzenie dziecka – dorośli często traktują przemoc instrumentalnie, jako środek dyscyplinujący, wierząc, że kara fizyczna przyniesie korzyści w osiąganiu celów wychowawczych.

Klaps to też przemoc. Zakaz stosowania kar cielesnych w Polsce obowiązuje od 1 sierpnia 2010 r. (art. 96(1) *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego*). Osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych.

c) Przemoc psychiczna (emocjonalna).

To przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania (np. niereagowanie na trudną sytuację dziecka wśród rówieśników, nieodpowiadanie na potrzeby dziecka, np. pragnienie rozmowy czy przytulenia).

Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a dzieckiem (wikłanie dziecka w problemy dorosłych, angażowanie dziecka w nieodpowiednie dla niego rozwojowo dorosłe role, w których zastępuje ono lub przejmuje rolę rodzica lub opiekuna), stawianie wymagań nieadekwatnych do możliwości dziecka,

emocjonalne uzależnianie, ograniczanie kontaktów społecznych i swobodnego rozwoju, nadopiekuńczość.

Przemocą jest również nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy.

d) Przemoc seksualna (wykorzystanie seksualne dziecka).

Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 roku życia, **nawet za jego zgodą**, jest przestępstwem.

Światowa Organizacja Zdrowia definiuje wykorzystanie seksualne dziecka jako angażowanie dzieci lub młodzieży w aktywność seksualną, którą nie w pełni rozumieją i na którą nie są w stanie wyrazić świadomej zgody bądź na którą nie są przygotowane rozwojowo i nie mogą wyrazić zgody lub która narusza prawa bądź normy społeczne (Światowa Organizacja Zdrowia. Udzielanie pomocy dzieciom i młodzieży, które zostały wykorzystane seksualnie: wytyczne kliniczne opracowane przez WHO. Kopenhaga: Regionalne Biuro WHO dla Europy, 2023. <https://iris.who.int/handle/10665/367637>).

W przypadku dzieci, które ukończyły 15 lat, za przemoc seksualną uważa się wszelkie czynności seksualne ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju, pozostają wobec dziecka w relacji opieki, zależności lub władzy.

Krzywdzenie seksualne dziecka może przybierać następujące formy:

- kontakt fizyczny (całowanie o charakterze seksualnym, dotykanie i pobudzanie intymnych części ciała dziecka ręką, penisem, przedmiotami, skłanianie dziecka do podobnych zachowań seksualnych wobec dorosłego, kontakty oralno-genitalne, stosunki udowe, penetracja seksualna);
- bez kontaktu fizycznego – ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania (prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka) i skłanianie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming (uwodzenie w Internecie w celu nawiązania kontaktu);
- komercyjne kontakty seksualne z dzieckiem (wyzyskiwanie seksualne dziecka), gdy w zamian za udział w czynnościach seksualnych dziecko otrzymuje korzyść lub obietnicę korzyści.

e) Przemoc rówieśnicza.

Nazywana jest także agresją rówieśniczą lub *bullyingiem*. Obejmuje przede wszystkim agresję w szkole, choć jej sprawcami mogą być także rówieśnicy spoza szkoły, sąsiedzi czy rodzeństwo.

Bullying ma miejsce wtedy, gdy celem działania jest wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie), relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko danej osobie), fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie), materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów) oraz elektroniczną (złośliwy SMS lub e-

mail, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę), a także przemoc podczas randki ze strony chłopaka/dziewczyny, wykorzystanie seksualne – dotykane intymnych części ciała lub zmuszanie do czynności związanych z seksem przez rówieśnika, przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (*school-related gender-based violence*, SRGBV).

f) Zagrożenia dzieci i młodzieży związane z używaniem Internetu.

Internet jest również przestrzenią, w której dzieci i młodzież mogą być narażone na krzywdzenie, jak i medium używanym jako narzędzie stosowania przemocy seksualnej czy rówieśniczej. Jest on jednocześnie bardzo dostępny – 99% gospodarstw domowych z dziećmi w Polsce korzysta z łącza szerokopasmowego (Społeczeństwo informacyjne w Polsce 2020. Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Szczecinie).

Zagrożenia dla dzieci online obejmują:

- a) Dostęp do szkodliwych treści, czyli takich, które wywołują negatywne emocje lub promują niebezpieczne zachowania – pornografii, patostreamingu, materiałów ukazujących przemoc i zachęcających do zachowań szkodliwych dla zdrowia (np. używania narkotyków, podejmowania ryzykownych zachowań seksualnych) lub autodestrukcyjnych (samookaleczenia, samobójstwa itp.).
- b) Potencjalnie niebezpieczne kontakty z dorosłymi, narażające dziecko na wykorzystanie lub wyzyskiwanie seksualne. Wykorzystanie może przybierać różne formy, takie jak uwodzenie dzieci w Internecie (grooming), zmuszanie do oglądania materiałów pornograficznych, wyłudzenie intymnych materiałów od dziecka lub zmuszanie go do rejestrowania takich zdjęć bądź nagrań, fizyczny kontakt seksualny podczas umówionych spotkań. Intymne zdjęcia lub nagrania mogą zostać wykorzystane jako materiały pornograficzne dla celów komercyjnych. Dziecko może zostać zastraszone lub zachęczone do publikowania intymnych zdjęć lub filmów w zamian za obietnicę korzyści. W każdej sytuacji ta forma wykorzystania stanowi przestępstwo, również w kontekście handlu ludźmi. Nawiązanie kontaktu z dzieckiem często następuje w wyniku manipulacji i oszustw, m.in. pod pozorem naboru do agencji modelek, filmu itp. lub symulacji głębokiej relacji przyjacielskiej lub romantycznej.
- c) Przemoc rówieśniczą online (cyberprzemoc), obejmującą zarówno pojedyncze akty przemocy w sieci, jak i cyberbullying, czyli gnębienie, intencjonalne nękanie w sieci trwające dłuższy czas, przed którym ofiara nie może się obronić.
- d) Seksting (sexting) – przesyłanie lub publikowanie intymnych zdjęć za pośrednictwem Internetu lub telefonów komórkowych. Materiały takie bywają dobrowolnie przesyłane jako „dowód miłości” w związkach lub wykorzystywane jako sposób na zainteresowanie sobą chłopaka/dziewczyny. Seksting może być elementem przemocy seksualnej lub procesu uwodzenia małoletnich przez dorosłych. Materiały intymne mogą być uzyskane za

pomocą podstępem lub naciskiem, a także przesyłane dalej, wykradane lub wykorzystywane do szantażowania czy skompromitowania przedstawionej na nich osoby.

6. Przepęstwa motywowane seksualnie.

Przepęstwo kanoniczne wykorzystywania seksualnego – kanoniczne przepęstwa wykorzystywania seksualnego popełniane przez duchownych lub osoby konsekrowane, którymi sę: zmuszanie kogoś, za pomocę przemocy, groźby lub nadużycia władzy, do wykonywania lub poddawania się czynnościom seksualnym; wykonywanie czynności seksualnych z osobę nieletnię lub bezbronnę; produkcję, wystawianie, posiadanie lub dystrybucję, w tym drogę elektroniczną, pornografii dziecięcej, a także werbowanie lub nakłanianie osoby małoletniej lub osoby bezbronnej do udziału w tworzeniu pornografii popełnione przez duchownych lub osoby zakonne, o których mowa w artykule 1 §1 a) Vos Estis Lux Mundi.

7. Przepęstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (art. 197-205 k.k.).

- Zgwałcenie (art. 197)
- Wykorzystanie seksualne osoby bezradnej lub niepoczytalnej (art. 198)
- Seksualne wykorzystanie zaleźności (art. 199)
- Seksualne wykorzystanie małoletniego (art. 200)
- Uwodzenie małoletniego poniżej lat 15 z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej (art. 200a)
- Propagowanie pedofilii (art. 200b)
- Kazirodztwo (art. 201)
- Pornografia (art. 202)
- Zmuszanie do prostytutki (art. 203)
- Czerpanie zysku z cudzego nierządu (art. 204).

Rejestr Sprawców Przepęstw na tle seksualnym – rejestr obywateli polskich, którzy dopęścili się przepęstwa z pobudek seksualnych. Skłęda się z Rejestru publicznego i Rejestru z dostępem ograniczonym. <https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/rejestr-sprawcow-przepęstw-na-tle-seksualnym/>

8. Osoby dramatu.

Osoba pokrzywdzona – osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przepęstwo (art. 49 § 1 k.p.k.).

Osoby pokrzywdzone przemocę w rodzinie – osoby najbliższe, inne osoby pozostające w stałym lub przemijającym stosunku zaleźności od osoby stosującej przemoc (art. 115§11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Skarżący – każda osoba składająca skargę, która może zawierać zarzut, podejrzenie, obawę lub zgłoszenie naruszenia prawa.

Pozwany – osoba, na którą złożono skargę.

Oskarżony – osoba, której postawiono zarzuty karne.

Przepęzca seksualny – osoba, która przyznała się do wykorzystania seksualnego lub której odpowiedzialność za wykorzystanie została orzeczona przez właściwy sąd i/lub procedurę kościelnę.

9. Zespół ds. Prewencji i jego praca.

Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci i młodzieży – osoba wyznaczona przez przełożonego danego dzieła duszpasterskiego, danej grupy parafialnej np. ministrantów sprawująca nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony dzieci.

Osoba zaufana – osoba wyznaczona przez przełożonego danego dzieła duszpasterskiego, ciesząca się zaufaniem i odpowiednio przygotowana, odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy.

Osoba odpowiedzialna za interwencję – zarządca placówki (proboszcz) odpowiedzialny za podejmowanie interwencji w przypadku zaistnienia przemocy.

Kompetencje miękkie – umiejętności psychospołeczne np. komunikatywność, asertywność.

Konflikt interesów – sytuacja (postrzegana lub rzeczywista), w której powstaje konflikt pomiędzy obowiązkami służbowymi danej osoby a jej prywatnymi interesami, który może mieć wpływ na wykonywanie tych obowiązków. Taki konflikt zazwyczaj wiąże się z przeciwstawnymi zasadami lub niezgodnymi życzeniami lub potrzebami i może wystąpić, gdy osoba pełni wiele ról.

Lojalność środowiskowa – silna lojalność wobec danego środowiska, grupy ludzi, wspólnoty, instytucji, przełożonego itp., która może przyjmować formy pozytywne np. dochowanie tajemnicy lub negatywne np. niereagowanie bądź zaprzeczanie przemocy.

Dane osobowe – wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania żyjącej osoby fizycznej, a także poszczególne informacje, które w połączeniu ze sobą mogą prowadzić do zidentyfikowania tożsamości danej osoby. Przykładowe dane osobowe: imię i nazwisko, adres zamieszkania, adres e-mail z imieniem i nazwiskiem, numer dowodu tożsamości, dane o lokalizacji, adres IP, dane przechowywane przez szpital lub lekarza, które mogą jednoznacznie wskazywać tożsamość danej osoby.

Wniosek o wgląd w sytuację rodziny – Pismo może zostać złożone przez każdą osobę fizyczną i prawną, która chce, aby sąd zbadał aktualną sytuację rodzinną. Wniosek nie podlega żadnej opłacie sądowej, może być złożony w każdej chwili i w przypadku jego odrzucenia przez sąd nie rodzi żadnych negatywnych konsekwencji wobec wnioskodawcy.

XII. Instytucje udzielający pomocy dzieciom i młodzieży.

800 12 12 12 - dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka;

116 111 - telefon zaufania dla dzieci i młodzieży;

116 123 ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”;

997 lub 112 - Policja.

XIII. Postanowienia końcowe.

1. Proboszcz Parafii przygotowuje do 31 stycznia danego roku sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy obejmujące:

- Ilość zgłoszonych przypadków krzywdzenia małoletnich i innych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletnich;
- rodzaj ujawnionych zagrożeń;
- uwagi odnośnie funkcjonowania Standardów i efektywności procedur nimi ustanowionych.

Proboszcz po sporządzeniu sprawozdania, dokonuje oceny funkcjonowania Standardów i może zmienić Standardy w trybie właściwym dla ich wprowadzenia w zależności od stwierdzonych potrzeb. Wnioski z dokonanej oceny są pisemnie dokumentowane zgodnie z art. 22c ust. 6 Ustawy i przechowywane w Kancelarii Parafialnej.

2. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie Personelu Parafii do stosowania Standardów jest Proboszcz Parafii, który posiada kompetencje do:

- organizowania dla Personelu szkoleń, zarówno przy wykorzystaniu własnych zasobów, jak i szkoleniowców z zewnątrz;
- odebrania pisemnych oświadczeń od Personelu Parafii o zapoznaniu się ze Standardami i ich późniejszymi aktualizacjami (załącznik nr 1);
- przechowywania wszelkiej dokumentacji dot. Standardów,
- udostępniania Standardów zgodnie z pkt. 3.

3. Niniejsze Standardy udostępniane są przez Parafię w wersji pełnej na stronie internetowej Parafii oraz w wersji papierowej w Kancelarii Parafialnej Zakrystii. Wersja skrócona Standardów stanowi Załącznik nr 0/1 do niniejszych Standardów. Wersja skrócona Standardów udostępniana jest na stronie internetowej Parafii oraz na tablicy ogłoszeń przed Kościołem.

Załączniki:

- a) Załącznik nr 0/1 – Standardy Ochrony Małoletnich Wersja Skrócona.
- b) Załącznik nr 1 – Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami.
- c) Załącznik nr 2 – Oświadczenie o zachowaniu poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia dziecka/małoletniego.
- d) Załącznik nr 3 – Karta interwencji.